
Sydbane-racer'n

Nr. 125 mars 2018   ISSN: 0805-7753

Organ for Norsk Jernbaneklubb Lokalavdeling Østfoldbanen

Det var fortsatt vinterlig ved planovergangen på Heja mellom Sarpsborg og Skjeberg 5. mars 2018. (LHR)

Husk MJ-messa på Kråkstad i april! Mer info finner du inni bladet.

Adresse:

**NJK lokalavdeling
Østfoldbanen
Postboks 2
1581 Rygge.
Bankgiro: 1080 18 62565
E-post: ostfold@njc.no**

**Redaksjon:
Leif-Harald Ruud**

**Nettsted:
<http://njc.no/ostfold>**

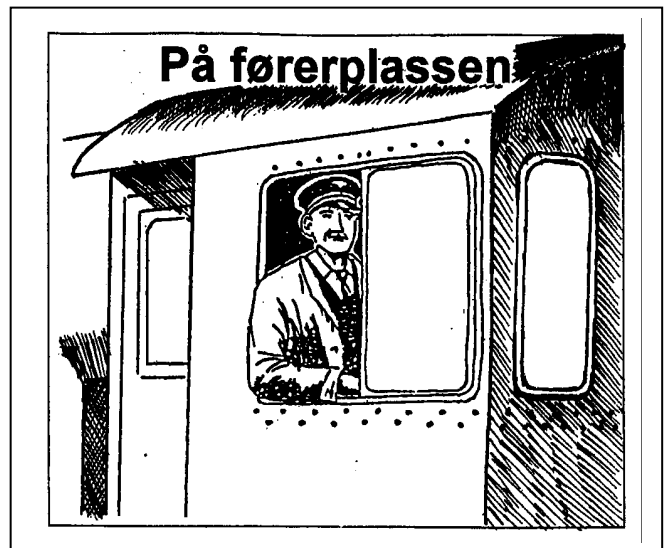
Stoff til bladet sendes til redaktørens e-postadresse leif-hr@online.no eller til lokalavdelingens postadresse, merket med bladets navn.

«Sydbaneracer'n» utgis som aktuelt nyhetsblad for Norsk Jernbaneklubb lokalavdelingen Østfoldbanen.

Bladet kommer før årsmøtet og andre medlemsarrangementer i lokalavdelingen, og trykkes i et opplag på 205 eks.

Stoff til neste utgave av «Sydbaneracer'n» må være redaksjonen i hende senest tre uker etter utsendelse av dette nummer.

Husk å melde adresseendring til lokalavdelingen dersom du flytter og fortsatt vil motta Sydbaneracer'n.

Hallo folkens!

Noen av dere har kanskje registrert at det ikke er lenge siden forrige utgave av bladet dukket opp i postkassa, men det skyldes at vi publiserer når vi har viktige ting å meddele.

I februarutgaven glemte vi dessverre å ta med informasjon om den årlige MJ-messa i Kråkstad Samfunnshus. I år er vi tilbake i normalt gjenge, noe som innebærer at messa går av stabelen første helg etter påske. Som vanlig håper vi at så mange som mulig stiller som frivillige – det være seg i kafeteriaen eller i billettsalget!

Ellers går vi jo inn i noe som er en drømmesesong for noen hver – især vi som flyr rundt med kamera. Jernbane i kulturlandskap gjør seg jo godt når grønnfargene er på sitt mest fluorescerende. I det hele tatt – god påske og god vår!

Hilsen Leif-Harald

Modelljernbanemesse Kråkstad samfunnshus 2018

Lørdag 7. april, 12.00 – 17.00
Søndag 8. april, 12.00 – 16.00

Modelljernbaneanlegg i drift
Utstillinger
Salg av nye og brukte modeller og utstyr
Kafeteria

Inngang kr 50,-

SKI-TRYGSTADBANEN, ERFARINGER MED MODELLJERNBANEN UTENDØRS

Av Geir-Widar Langård

Foto: Geir-Widar Langård

Valg av sporvidde

Det gikk ikke lang tid etter at jeg begynte med hagejernbane før jeg oppdaget at et historisk stridstema er godt tatt vare på innenfor denne delen av modelljernbanehobbyen; jeg snakker om valg av sporvidde.

I siste halvdel av 1800-tallet sto striden her i landet særlig om sporviddene 1067 mm (normalt smalspor) og 1435 mm (normalt bredspor), vi vet jo at dette endte med at 1435 mm ble normalspor her hjemme, og sporviddestriden ble avsluttet. Men i liten skala (1:19) pågår striden fortsatt og der står det mellom 32 mm og 45 mm. Dersom vi overfører dette til forbildet ville vi snakket om sporvidder på henholdsvis 608 mm og 855 mm, eller for å bruke gamle måleenheter; 2 fot og 3 fot sporvidde.

Nå er det nå engang slik at hagebanemiljøet heldigvis er fritt for tvangstanker om nøyaktighet i forhold til et forbilde. De fleste jeg har møtt bygger modeller uten noe spesielt forbilde, men kanskje ut fra hvordan en tenkt bane kunne ha sett ut. Dersom vi tenker på norske «forbilder» vil 32 mm stemme overens med Lommedalsbanen og diverse midlertidige eller permanente anleggsbaner. 45 mm vil bli bredere enn f.eks. Urskog-Hølandsbanen «Tertitten» men smalere enn cap-sporet (1067 mm) på

Drammenbanen, Vestfoldbanen, Randsfjordbanen, Rørosbanen og Setesdalsbanen for å nevne noen. Den banen i Norge som ligger nærmest 45 mm i skal 1:19 er så vidt jeg vet gruvebanen i sølvgruva på Kongsberg.

De fleste livesteam-lokomotiver har hjul som kan stilles på akslene slik at de passer begge sporvidder. Jeg synes den store fordelen med 45 mm sporvidde er at det i tillegg til Livesteam-lokomotivene finnes mye materiell fra produsenter som LGB og Bachmann som kan brukes på slike baner. Lokomotivet på bildet er fra Bachmann og kostet ikke mer enn hva et standard H0-lokomotiv ville gjort.

Men det viktigste er vel til syvende og sist å velge den sporvidden du liker best, og å føre sporviddestriden videre i liten skala.

Biltransport som i gamle dager. (LHR)

Reisebrev fra Shakespeares nabolag

I forrige nummer handlet det om Bletchley og Bedford. Dagen etter denne turen, nærmere bestemt 4. januar 2018, måtte Monica nok en gang tilbringe en liten håndfull timer på kontoret.

Hun avleverte meg som vanlig på jernbanestasjonen i Northampton, og jeg lot blikket gli over det store jernbanekartet på veggen i stasjonshallen.

Birmingham Moor Street 04.01.2018. Etter lokaltoget til Dorridge kommer avgangen til Henley og Stratford-upon-Avon. (LHR)

Henley-in-Arden! Det høres jo utrolig engelsk ut, og landsbyen ble dermed valgt ut som reisemål denne nokså forblåste januardagen. Når man skal til dette stedet med Northampton som utgangspunkt, er nok bilen førstevalget. Langs landeveien tar det nemlig snaue tre kvarter å kjøre til Henley, mens via stålskiner må en påregne mer enn dobbelt så lang tid.

Grunnen er enkel: Man må via Birmingham, som ligger ca 100 km nordvest for Northampton. I Englands nest største by må en så bevege seg til stasjonen Moor Street, noe som også kan ta litt tid. Deretter reiser man drøye 30 kilometer sørover. Men pytt, jeg hadde jo ferie – og fikk anledning til å titte nærmere på en av de virkelige perlene blant engelske landsbyer!

Over: Henley-in-Arden: det ultimate stedet for afternoon tea. (LHR)

Under: Forblåst, og ikke akkurat folksomt på stasjonen i Henley-in-Arden. (LHR)

**Returadresse:
NJK lokalavdelingen
Østfoldbanen
Postboks 2,
1581 Rygge.**

I Den Røde Baron på Kråkstad stasjon treffes vi hver mandag fra kl 18.30. Kom gjerne innom – enten for å slå av en prat over en kopp kaffe, eller dersom du er interessert i å drive med dioramabygging!

**Har du tenkt på å selge brukt modelljernbaneutstyr?
Hva med en annonse i Sydbaneracer'n?
Ta kontakt med redaksjonen eller styret i lokalavdelingen. Prisen blir vi nok enige om.**